

MA Sem.-1 Examination

402

Philosophy

February-2025

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના: પ્રત્યેક પ્રશ્નના સમાન ગુણ છે.

1. ભારતીય નીતિશાસ્ત્રમાં વિધિ, નિષેધ અને અર્થવાદ સમજાવો. 14
અથવા
ભારતીય નીતિશાસ્ત્રમાં શબ્દ નિત્યતાવાદ અને જાતિ - શક્તિવાદ સમજાવો.
2. ભારતીય નીતિશાસ્ત્રમાં સાધારણ ધર્મની સમજૂતી આપો. 14
અથવા
ભારતીય નીતિશાસ્ત્રમાં ગીતાનો નિષ્કામ કર્મ અને સ્થિતપ્રજ્ઞનો ખ્યાલ સમજાવો.
3. જૈન દર્શનના દશવિધ ધર્મોનું નિરૂપણ કરો. 14
અથવા
જૈન દર્શનમાં પંચમહાવ્રત વિશે સમજાવો.
4. બૌદ્ધદર્શનનો આર્ય - અષ્ટાંગ માર્ગ સમજાવો. 14
અથવા
બૌદ્ધદર્શનમાં પારમિતાઓ અને તેના પ્રકારો સમજાવો.
5. નીચેના પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યમાં ઉત્તર આપો. (કોઈ પણ સાત) 14
 1. પૂર્વમીમાંસામાં ધર્મના લક્ષણ કયા છે ?
 2. ભાવનામાં વ્યાપાર વિશેષનું તાત્પર્ય શું છે ?
 3. ભાવનાના કેટલા પ્રકારો છે ? કયા કયા ?
 4. નિષેધ એટલે શું ?
 5. કાર્યની ઉત્પત્તિ માટે કારણ ઉપરાંત ક્યું કારણ જવાબદાર છે ?
 6. બૌદ્ધની છ પારમિતાઓ જણાવો.
 7. જૈન દર્શનના ત્રિરત્ન જણાવો.
 8. બૌદ્ધમાં નિર્વાણ કયા આર્ય સત્યમાં આવે છે ?
 9. ઋણના પ્રકાર જણાવો.

(P.T.O)

10. બૌદ્ધનો કાર્ય કારણ સિદ્ધાંત કયા નામે ઓળખાય છે ?
11. સ્થિતપ્રજ્ઞ એટલે શું ?
12. જૈન દર્શનના પાંચ મહાવ્રતના નામ જણાવો.

English Version

Instruction: Each Questions carry equal marks.

1. Explain the Vidhi, Nishedha and Arthavad in Indian ethics. 14
OR
Explain the Shabdanityatavada and Jati - shaktivada in Indian ethics.
2. Explain the concept of Sadharana Dharma. 14
OR
Explain the concept of Nishkam Karma and Sthita Prajna of the Gita in Indian ethics.
3. Give Explantion about Dashvidha Dharma of Jain philosophy. 14
OR
Explain about Panch Mahavrata in Jain philosophy.
4. Explain the Arya-Ashtanga Pathas of Buddhism. 14
OR
Explain the Paramitas and their types in Buddhist philosophy.
5. Answer the following questions in one or two sentences. (Any seven) 14
1. What are the characteristics of Dharma in Purvamimamsa?
 2. What is the meaning of Vyapaar Vishesh in Bhavana?
 3. How many types of Bhavna are there? Which are they?
 4. What is Nishedha?
 5. Which cause, apart from the cause, is responsible for the origin of action?
 6. Mention the six paramitas of Buddhism.
 7. Mention the Triratna of Jain philosophy.
 8. In which noble truth does Nirvana come in Buddhism?
 9. Mention the types of Rna.
 10. By what name is the Buddhist causal theory?
 11. What is Sthitaprajna?
 12. Mention the names of the five Mahavratas of Jain philosophy.